

Kommunernas samverkan genom Inera

Inledning

Inera är ett bolag som är helägt av regioner och kommuner. Ägandet utgörs både av direktägande och via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Ineras verksamhet beskrivs och regleras via flera styrande dokument såsom:

- Ineras ägardirektiv
- Ägaröverenskommelse – ägarnas samverkan via Inera
- Ineras strategi

Ägaröverenskommelsen syftar till att ur ett ägarperspektiv definiera Ineras roll, uppgift och styrande principer i arbetet att stödja digitaliseringen av välfärden i landets regioner och kommuner. Överenskommelsen anger hur ägarna avser att samarbeta via det gemensamt ägda bolaget Inera. Med utgångspunkt i ägaröverenskommelsens beslutade principer arbetar kommunerna utifrån ett antal gemensamt överenskomna och preciserade former för behovsfångst, prioritering, beredning, förankring och finansiering inom ramen för samverkan genom Inera. Detta dokument beskriver kommunernas samverkan och kompletterar ägaröverenskommelsen med en detaljering runt formerna för kommunerna.

Utgångspunkt bolagets verksamhet

Av ägardirektivet följer att Inera ska:

- samordna, tillhandahålla och utveckla sektorsspecifik samverkansarkitektur, infrastruktur, tjänster och lösningar till kommuner, regioner samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.
- i första hand ta fram av ägarna efterfrågade gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Inera ska så långt som möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.
- utveckla marknaden genom att stimulera innovation och konkurrens.

Inera ska tillhandahålla tjänster som uppfyller en, men helst två eller fler av följande kriterier:

- Tjänsten kräver gemensam digital infrastruktur för att skapa värde.
- Tjänsten hanterar information över huvudmännens organisationsgränser.
- Tjänsten stödjer regioner och/eller kommuners långsiktiga digitaliseringsmål.

I ägaröverenskommelsen fastslås även följande principer:

- Kommuners och regioners budget- och planeringsprocesser ska följas vid beredning av beslut av gemensamma satsningar.
- Beslut om de tjänster Inera ska utveckla och förvalta ska beredas i enlighet med de principer som är fastställda och ske inom ramen för de samverkansformer som finns med ägare/kund.
- En utgångspunkt är att befintliga forum så långt möjligt ska användas, t.ex. de ledningsnätverk som finns inom ramen för SKR, och att nya skapas vid behov och i dialog med kommuner.

Utifrån denna utgångspunkt hämtad ur ägardirektivet har preciserade former för behovsfångst, prioritering, beredning, förankring och finansiering i detta dokument tagit sitt avstamp.

Samverkansformer och samverkansforum

Ineras ramverk beskriver Ineras styrning och förankring utifrån ägar- och kundperspektiv. Flera samverkansformer behövs beroende på om en fråga rör Ineras nuvarande tjänsteutbud, utvecklingsområden eller om det rör Ineras inriktning.

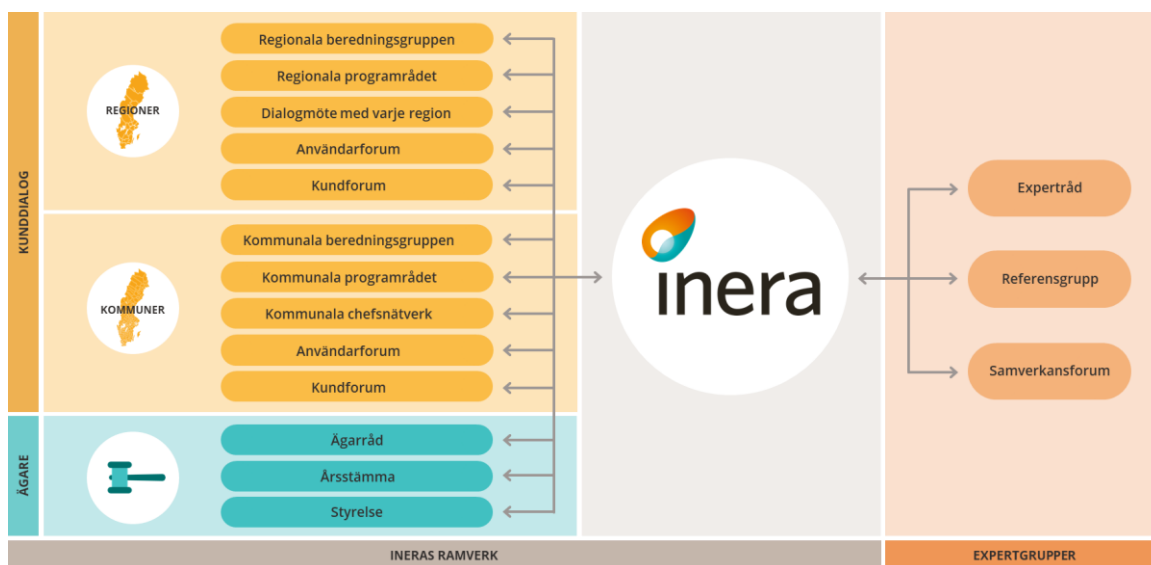

Bild 1 Ineras ramverk för styrning och förankring

Ineras ramverk för styrning och förankring kompletteras med expertråd som bistår med vägledning i beredningen och till Inera runt utvecklingsinitiativ. Nedanstående bild beskriver Ineras övergripande kunddialog för kommunerna.

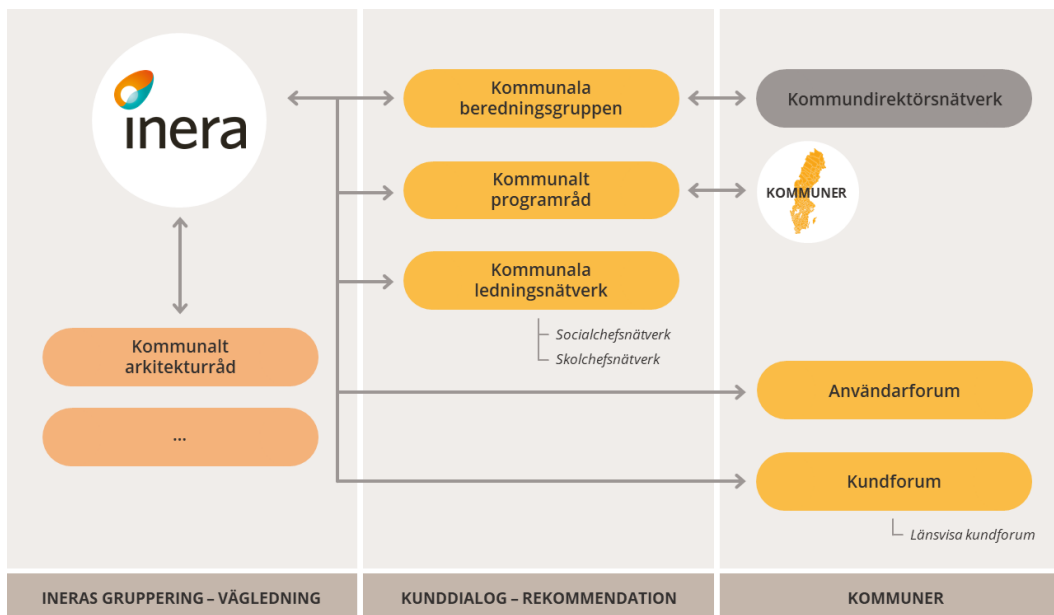

Bild 2 Kunddialog kommun

I beredningsprocessen nyttjas olika forum för vägledning, rekommendationer inför att respektive enskild kommun fattar beslut.

Kommunsamverkan runt behovsfångst, prioritering, beredning och förankring

Bild 3 Från idé till realisering

Inera tar emot många utvecklingsförslag från regioner och kommuner. Förslagen bereds, prioriteras och förankrar förslagen utifrån långsiktiga mål och strategier.

Behovsfångst

Behov och utvecklingsinitiativ kan komma in till Inera via flera olika kanaler. Utvecklingsinitiativ/behov kan inkomma via exempelvis Ineras hemsida, användarforum, enskilda kommuner som tar kontakt med Inera med goda idéer, via SKRs olika chefsnätverk eller via programrådsmedlem i det kommunala programrådet. De förslag som kommer in till oss kan handla om en ny tjänst eller funktion, eller en önskan om att Inera ska ta över en tjänst eller ett system som redan finns. Alla sådana förslag bereds och prioriteras. Ett ärende skapas inom Inera för hantering av det inkomna initiativet.

Prioritering

Inkomna initiativ/behov genomgår först en kvalificering där initiativet stäms av mot ägardirektiv, ägaröverenskommelse och verksamhetsstrategi. För initiativ som kvalificerats kan därefter prioritering genomföras för att sedan följas av en beredning av initiativet.

Initiativ som ej ligger i linje med fastslagen verksamhetsstrategi och befinner sig utanför Ineras nuvarande prioriterade scoop kan om behov är stort hos kunderna/ägarna lyftas via ägarsamverkan och kräver då beslut i Ineras högsta beslutande råd, ägarrådet. Initiativ bereds då via den kommunala beredningen innan ärendet eventuellt lyfts till ägarrådet för beslut.

Beredning

Utvecklingsinitiativ som kvalificerats och uppfyller kriterierna går därefter vidare till beredning. Det är viktigt att initiativet är genomarbetat så att det exempelvis tydligt framgår vilket behov i verksamheten som förslaget är tänkt att möta.

I beredningen genomförs en analys av utvecklingsinitiativet för att förtydliga initiativet för att kunna gå vidare till att kunna ge kommunerna ett erbjudande (intresseanmälan) för att kunna sondera kommunernas vilja att investera i denna utveckling av tjänst för att därefter nyttja tjänsten när den är klar. Under beredningsprocessen nyttjas expertgrupper såsom exempelvis det kommunala arkitekturrådet för vägledning.

Förankring

Förankring av initiativ sker under arbetets gång via det kommunala programrådet som förankrar med kommunerna inom sitt län. Förankring sker vid behov beroende på initiativ med lämpliga chefsnätverk inom SKR såsom exempelvis Socialchefs nätverket, Skolledarnätverk, CDO-nätverk.

Finansiering och prissättning

Grundprincip för etablerande av kundrelation mellan en kommun och Inera

- Överenskommelse om vilka tjänster en kommun köper från Inera och därigenom vilka kostnader detta medför, ska alltid avtalas mellan Inera och enskild kommun.

Utgångspunkter för finansiering

- All utveckling Inera gör kräver finansiering, d.v.s. bolaget har inget eget kapital att riska med.
- Finansiering för nyutveckling kan ske antingen genom att staten tillskjuter kapital eller genom att kommuner/regioner gör det.
- Om staten finansierar utveckling så innebär det inget långsiktigt åtagande för fortsatt förvaltning för kommuner. Ett sådant åtagande förutsätter alltid beredning och beslut i respektive kommun (se grundprincipen ovan).

Principer för prissättning

- Ineras prissättning ska vara rättvisande, transparent och så långt möjligt baseras på faktiskt nyttjande, samt utgå från kostnadsdrivarna för de enskilda tjänsterna.
- I vissa fall kan det vara aktuellt att kombinera nyttjande med en invånarbaserad ersättningsdel, givet att antalet invånare är en kostnadsdrivare.
- Utgångspunkten vid prissättning ska vara självkostnad med beaktande av hela livscykeln.

Principer för beslut om ny- eller vidareutveckling av tjänst

- För att Inera ska gå vidare i en ny- eller vidareutveckling av en tjänst krävs att ett tillräckligt stort antal kommuner förklarar sin avsikt att långsiktigt finansiera tjänsten.
- Hur stor andel av landets kommuner (eller andel av invånarantalet) som måste teckna en avsiktsförklaring behöver fortsatt utvärderas och beslutas om i samband med beredning, bl.a. beroende på vilken typ av tjänst det rör sig om.